

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦ/ΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
& ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ (Δ13)
ΤΜΗΜΑ Α΄
ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ : Σταδίου 29
ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ : 101 10
Πληροφορίες: Καραμπλιάνη Ανδριάνα
Τηλ.: 2131516799

Αθήνα, 30/12/2016

Αριθ. Πρωτ.:Φ.80000/οικ. 61689/2215

ΠΡΟΣ: Όλους τους οργανισμούς
κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας
Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής
Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΚΟΙΝ : Γενικό Λογιστήριο του Κράτος
Κάνιγγος 29
Τ.Κ. 10682, Αθήνα

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 38 και της παρ. 5 του άρθρου 40 του ν.4387/2016 (Α, 85)

Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ 85, τεύχος Α΄/12.5.2016 δημοσιεύτηκε ο νόμος 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας-Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού συστήματος-Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις». Ειδικότερα:

1. ΚΛΑΔΟΣ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Με το άρθρο 38 του ν.4387/2016 θεσπίζονται ενιαίοι κανόνες εισφορών για τους μισθωτούς ασφαλισμένους στον ΕΦΚΑ και τους εργοδότες τους. Με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του ανωτέρω άρθρου ορίζονται τα ακόλουθα :

α. Για τους ασφαλισμένους που υπάγονταν στην ασφάλιση του Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων (ΤΑΝΠΥ) του ΟΑΕΕ ως έμμισθοι ασφαλισμένοι, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, από 1/1/2017 καταβάλλεται για τον κλάδο σύνταξης, ασφαλιστική εισφορά ποσοστού 20% που επιμερίζεται ως εξής:

για το έτος 2017 σε 17,00 % για τον ασφαλισμένο και 3 % για τον εργοδότη,
για το έτος 2018 σε 10,00 % για τον ασφαλισμένο και 10 % για τον εργοδότη,
από 1/1/2019 και εφεξής σε 6,67 % για τον ασφαλισμένο και 13,33 % για τον εργοδότη.

β. Για τους ασφαλισμένους που έως την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 υπάγονταν στην ασφάλιση του ΕΤΑΑ (ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣΑΥ) και παρέχουν εξαρτημένη εργασία, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση καταβάλλεται από 1/1/2017 ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν.4387/2016.

Παραδείγματα:

i) Παλαιός ασφαλισμένος – μηχανικός που παρείχε εξαρτημένη εργασία σε κατασκευαστική εταιρεία στον ιδιωτικό τομέα υπαγόταν στην ασφάλιση του ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ, και κατέβαλλε συνολική εισφορά ύψους 20%, επιμεριζόμενη κατά 6,67% στον ασφαλισμένο και κατά 13,33% στον εργοδότη. Από 1/1/2017, για τον εν λόγω ασφαλισμένο καταβάλλεται εισφορά σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 38 του ν.4387/2016, δηλαδή συνολική εισφορά ύψους 20%, επιμεριζόμενη κατά 6,67% στον ασφαλισμένο και κατά 13,33% στον εργοδότη.

ii) Παλαιός ασφαλισμένος - ιατρός που παρείχε εξαρτημένη εργασία σε ιδιωτική κλινική, υπαγόταν στην ασφάλιση του ΕΤΑΑ – ΤΣΑΥ, και κατέβαλε ο ασφαλισμένος ως μηνιαία εισφορά το σταθερό ποσό των €188,30 και ο εργοδότης εισφορά ύψους 13,33% επί των αποδοχών του ασφαλισμένου. Από 1/1/2017, για τον εν λόγω ασφαλισμένο καταβάλλεται εισφορά σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 38 του ν.4387/2016, δηλαδή συνολική εισφορά ύψους 20%, επιμεριζόμενη κατά 6,67% στον ασφαλισμένο και κατά 13,33% στον εργοδότη.

γ. Οι διευθυντές, γενικοί διευθυντές, εντεταλμένοι, διευθύνοντες ή συμπράττοντες σύμβουλοι, διοικητές εταιριών ή συνεταιρισμών εφόσον συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας για τις εισπραττόμενες αμοιβές, καταβάλλουν από 1/1/2017 ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης ποσοστού 20% επιμεριζόμενη κατά ποσοστό 6,67 % για τον ασφαλισμένο και 13,33% για τον εργοδότη, που υπολογίζεται επί του συνολικού ποσού των αμοιβών.

δ. Τα πρόσωπα που διορίζονται ως μέλη Διοικητικού Συμβουλίου Α.Ε. και λαμβάνουν αμοιβή ή αποζημίωση όποιας μορφής **για την ιδιότητά τους αυτή (δηλαδή ως μέλη Δ.Σ.)**, καταβάλλουν από 1/1/2017 ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης ποσοστού 20% επιμεριζόμενη κατά ποσοστό 6,67 % για τον ασφαλισμένο και 13,33% για τον εργοδότη που υπολογίζεται επί της αμοιβής κατ' αποκοπή.

Σημειωτέον ότι εφόσον η ανωτέρω αμοιβή καταβάλλεται άπαξ κατ' έτος, αυτή διαιρείται δια 12 και κατανέμεται σε έκαστο των μηνών, και επί των μηνιαίων ποσών καταβάλλονται οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές. Εννοείται ότι αν για τη συμμετοχή τους ως μέλη Δ.Σ. Α.Ε. δεν λαμβάνουν αμοιβή ή αποζημίωση όποιας μορφής δεν υπάρχει υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών.

ε. Τα μέλη Δ.Σ. αγροτικών συνεταιρισμών, εφόσον λαμβάνουν αμοιβή λόγω της ιδιότητάς τους ως μέλη Δ.Σ., καταβάλλουν από 1/1/2017 ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης ποσοστού 20% επιμεριζόμενη κατά ποσοστό 6,67 % για τον ασφαλισμένο και 13,33 % για τον εργοδότη που υπολογίζεται επί της αμοιβής.

στ. Για τους δικηγόρους με έμμισθη εντολή ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, για το εισόδημα που προέρχεται από τη διαρκή σχέση παροχής υπηρεσιών, δηλαδή τη μισθωτή απασχόληση, καταβάλλεται από 1/1/2017 ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν.4387/2016.

Επισημαίνεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 1512/1985 που προβλέπουν την καταβολή εργοδοτικής εισφοράς σε δικηγόρους με έμμισθη εντολή καταργούνται από 1.1.2017

Παράδειγμα :

Παλαιός ασφαλισμένος δικηγόρος που απασχολείται με έμμισθη εντολή σε δικηγορικό γραφείο, υπαγόταν στην ασφάλιση του ΕΤΑΑ – Τομέας Ασφάλισης Νομικών, και κατέβαλε μηνιαία εισφορά ίση με την εισφορά του ελεύθερου επαγγελματία, επιμεριζόμενη κατά 1/3 (6,67%) στον ασφαλισμένο και κατά 2/3 (13,33%) στον εργοδότη. Επιπλέον, ο εργοδότης κατέβαλλε μηνιαία εισφορά ύψους 3% επί των αποδοχών για ποσό μέχρι το βασικό μισθό του 13^{ου} μισθολογικού κλιμακίου δημοσίου πολιτικού υπαλλήλου και 5% για το επιπλέον ποσό των αποδοχών.

Από 1/1/2017 για τον εν λόγω ασφαλισμένο καταβάλλεται εισφορά σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 38 του ν.4387/2016, δηλαδή συνολική εισφορά ύψους 20%, επιμεριζόμενη κατά 6,67% στον ασφαλισμένο και κατά 13,33% στον εργοδότη, **υπολογιζόμενη επί των αποδοχών του ασφαλισμένου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω διάταξη.**

ζ. Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 40 του ν.4387/2016, οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι υπάγονταν στην ασφάλιση του ΟΓΑ ως μισθωτοί - ανειδίκευτοι εργάτες, μετακλητοί πολίτες τρίτων χωρών, από 1.1.2017 καταβάλλουν μηνιαία ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης ως μισθωτοί, εφαρμοζομένων αναλόγως των σχετικών διατάξεων για τους ασφαλισμένους που προέρχονται από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Συγκεκριμένα, πρόκειται για απασχολούμενους με αμοιβή ανειδίκευτους εργάτες σε αγροτικές εργασίες της πρωτογενούς αγροτικής δραστηριότητας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 52 του ν.3518/2006, σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις ή σε αγροτικούς συνεταιρισμούς, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή και το μέγεθος αυτών, όπως εργάτες ζωικής παραγωγής (βουστάσιο, χοιροτροφική μονάδα, πτηνοτροφείο, εκτροφείο γουνοφόρων ζώων) εργάτες φυτικής παραγωγής (μανιτάρια, φύκια κ.λ.π.), αλιεργάτες, εργάτες ιχθυοκαλλιέργειας, δύτες στον πρωτογενή αγροτικό τομέα, καθώς επίσης και πολίτες τρίτων χωρών που σύμφωνα με το ν.4251/2014 προσκαλούνται από εργοδότες με σκοπό την απασχόληση σε αγροτικές εργασίες για ορισμένο χρονικό διάστημα.

Το συνολικό ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών Κλάδου Σύνταξης για τα πρόσωπα αυτά ορίζεται στην Υ.Α. Φ11321/οικ.45947/1757/19-12-2016 , η οποία έχει αποσταλεί στο Εθνικό Τυπογραφείο προς δημοσίευση . Ειδικότερα , η ασφαλιστική εισφορά Κλάδου Κύριας Σύνταξης , για τους ανωτέρω ορίζεται ως εξής:

για το έτος 2017 σε 15,5% (1,67% ασφαλισμένου και 13,83% εργοδότη),

για το έτος 2018 σε 17,01% (3,34 % ασφαλισμένου και 13,67 % εργοδότη),

για το έτος 2019 σε 18,5 % (5 % ασφαλισμένου και 13,5 % εργοδότη) ,

για το έτος 2020 και εφεξής σε 20% (6,67 % ασφαλισμένου και 13,33 % εργοδότη).

2. ΣΥΝΕΙΣΠΡΑΤΤΟΜΕΝΑ

Ως γνωστόν οι παρέχοντες με αμοιβή κατά κύριο επάγγελμα εξαρτημένη εργασία , υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση των συνεισπραττόμενων από το τέως Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. κλάδων ΑΝΕΡΓΙΑΣ (Ο.Α.Ε.Δ. – Λ.Α.Ε.Κ., Ο.Α.Ε.Δ. – Λ.Π.Ε.ΑΕ) Ο.Ε.Κ. (ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ) & Ο.Ε.Ε. (ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ).

Συνεπώς, από 1/1/2017 ως προς τα ανωτέρω συνεισπραττόμενα συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή τα ισχύοντα , για τα πρόσωπα των ανωτέρω περιπτώσεων α,β, γ,στ,ζ , για τα οποία υπάρχει υποχρέωση ασφάλισης στους ανωτέρω Κλάδους (ΟΑΕΔ,ΟΕΕ,ΟΕΚ).

Όμως, για τα πρόσωπα των ανωτέρω περιπτώσεων δ΄και ε΄ δεν καταβάλλονται εισφορές υπέρ συνεισπραττόμενων κλάδων, επειδή οι αμοιβές/αποζημιώσεις από τη συμμετοχή τους ως μέλη Δ.Σ. δεν απορρέουν από σύναψη σχέσης εξαρτημένης εργασίας.

3. ΕΙΣΦΟΡΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ

Για όλες τις ανωτέρω κατηγορίες καταβάλλεται εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης σε χρήμα και σε είδος , σύμφωνα με το άρθρο 41 παρ. 1 του ν.4387/2016. Ειδικότερες λεπτομερείς οδηγίες για την εφαρμογή του άρθρου 41 θα δοθούν πολύ σύντομα.

4. ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Όσον αφορά την επικουρική ασφάλιση για όλες τις ανωτέρω κατηγορίες ασφαλισμένων, πλην των προσώπων της ανωτέρω περίπτωσης 1 ζ , καταβάλλονται οι προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 97 του ν.4387/2016 (σχετική εγκύκλιος η υπ' αριθμ. Φ80020/οικ22104/Δ15.405/30.6.2016/ ΑΔΑ: ΩΒΔ4465Θ1Ω-ΒΥ0).

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

- 1.Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού Κ.Α.
- 3.Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Κ.Α.
4. Γραφείο κ. Γεν. Δ/ντή Κ.Α.
5. Γραφείο κ. Γεν. Δ/ντριας Οικ.Υ.
6. Όλες τις Δ/σεις της Γ.Γ.Κ.Α.
7. ΙΡΙΔΑ
8. Δ/ση Κ.Α.Μ.Α. (Δ13)
9. Δ/ση ΚΑΑ (Δ14)
- 10.Δ/ση Πρόσθετης Ασφάλισης (Δ15)

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ